Analiza wpływu dynamiki procesu decyzyjnego na przebieg konfliktu politycznego na przykładzie wybranych zdarzeń z początków III RP (lata 1989-1992)

Wstęp 3
I. Teoretyczne aspekty modelowania przebiegu i dynamiki politycznego procesu decyzyjnego 5
1. Politologiczna analiza decyzyjna jako próba realizacji wyjaśniającej funkcji teorii 5
2. Kategorie analizy decyzyjnej 9
2.1. Alternatywne propozycje siatki pojęciowej w analizie decyzyjnej 9
2.2. Elementy tworzące przyjęte do analizy ramy siatki pojęciowej 11
II .Teoria gier jako instrument analizy politologicznej 15
1. Pojęcie teorii gier i szkic rozwoju metody 15
2. Definicje gier 18
3. Postać gry 20
4. Hierarchia preferencji 22
5. Typy gier wybrane do dalszej analizy 27
III. Konflikt polityczny w pierwszych latach III RP – wybór i opis przykładów wybranych do analizy 31
1. Krótka charakterystyka polskiej sceny politycznej lat 1989 – 1992 pod kątem systemowych bodźców występowania konfliktów politycznych 31
2. Charakterystyka sytuacji konfliktowych wybranych do analizy 34
2.1. Kryteria wyboru 35
2.2. Okrągły Stół 36
2.3. Wojna na górze 41
2.4. Lustracja i afera teczkowa 43
IV. Interpretacja wybranych zdarzeń w odpowiednich modelach gier 47
1. Okrągły Stół 47
1.1. Droga do Okrągłego Stołu – walka frakcyjna w PZPR 48

1.2. Rozmowy Okrągłego Stołu – spór dotyczący reform politycznych 51
2. Wojna na górze 55
2.1. Fazy konfliktu 55
2.2. Zapis gry 59
3. Afera lustracyjna 61
3.1. Fazy konfliktu 61
3.2. Zapis gry 63
4. Wnioski 64
Zakończenie 66
Bibliografia 67

Wstęp

Teoria gier jest dyscypliną naukową, która mimo, że znana już od pewnego czasu, wciąż podlega dynamicznemu rozwojowi, a jej instrumentarium znajduje ciekawe zastosowanie w badaniach nad różnego typu problemami: od ekonomii i zarządzania po informatykę. Nic więc dziwnego, że podejmowane są też próby zastosowania tego narzędzia do analizy politologicznej, przy czym szczególnie obiecującym wydaje się być sfera badania procesu decyzyjnego w polityce w warunkach sytuacji konfliktowych. Podejście to szeroko stosowane w literaturze Zachodniej powoli znajduje sobie uznanie i w Polsce, lecz wciąż wydaje się być relatywnie niedoceniane, a wiele interesujących poznawczo przypadków wciąż jeszcze nie doczekało się zbadania.

Zamierzeniem autora niniejszej pracy jest dokonanie przeglądu wybranych sytuacji konfliktowych mających miejsce na polskiej scenie politycznej w latach 1989-1992 pod kątem wpływu, jaki na ich przebieg miała dynamika procesu decyzyjnego analizowana z punktu widzenia metod i instrumentów teorii gier. W tym kontekście praca wydaje się mieć przynajmniej dwa podstawowe cele – ukazanie nowych, nie zawsze oczywistych dla postronnego obserwatora, mechanizmów sprawczych wyznaczających przebieg konfliktów charakterystycznych dla polskiej sceny politycznej okresu początku III RP oraz praktyczne przetestowanie przydatności analitycznej powracających do mody metod analizy procesu decydowania racjonalnego. W związku z tym praca będzie miała charakter historyczno – teoretyczny: narzędzia charakterystyczne dla politologicznej analizy decyzyjnej zostaną wykorzystane do interpretacji i wyjaśniania wybranych (na podstawie wcześniej zdefiniowanych kryteriów)

przykładów historycznych.

Pracę rozpoczyna część wprowadzająca poświęcona teoretycznym aspektom modelowania przebiegu i dynamiki politycznego procesu decyzyjnego. Znaczenie tych rozważań jest tym większe, iż należy sobie zdawać z inheretnych ograniczeń metodologicznych, na jakie natrafia analiza politologiczna. Ograniczenia te dotyczą również – a może zwłaszcza – badań prowadzonych za pomocą teorii gier i dlatego istotnym jest, aby przejrzyście zdefiniować ramy teoretyczne, w których mieszczą się dalsze części prowadzonego wywodu.

Rozdział drugi przedstawia teorię gier jako instrument analizy politologicznej. Wobec niezwykłego rozbudowania tej problematyki wywód skupia się na czytelnym i jasnym zdefiniowaniu najważniejszych spośród stosowanych pojęć oraz omówieniu technik i metod zaczerpniętych z arsenału teorii gier. Stąd też dokonany jest na tym etapie arbitralny wybór tych modeli teoretycznych, które w zamyśle autora najlepiej dostosowane są do zaplanowanej analizy wybranych sytuacji konfliktowych mających miejsce na polskiej scenie politycznej w latach 1989-1992 pod kątem wpływu, jaki na ich przebieg miała dynamika procesu decyzyjnego.

Aby wyjaśniać zdarzenia za pomocą różnorakich modeli teoretycznych niezbędnym jest dokładne poznanie materiału faktograficznego i zbadanie rzeczywistości. Rozdział trzeci prezentuje wyniki takiego badania charakteryzując z punktu widzenia historycznego wybrane do analizy sytuacje konfliktowe. Logicznym uzupełnieniem jest też przedstawienie kryteriów, jakie kierowały selekcją zdarzeń do analizy wraz ze stosownym uzasadnieniem.

Rozwiązaniem postawionego w pracy problemu badawczego zajmuje się wreszcie rozdział czwarty, w którym to dokonano analizy wybranych i opisanych wcześniej sytuacji konfliktowych z perspektywy stosownych modeli teorii gier. Posługując się metodologią znaną ze słynnego studium konfliktu autorstwa Snydera i Diesinga podzielono poszczególne analizowane konflikty na fazy, a następnie przedstawiono na stosownie dobranych macierzach gry. Analiza taka pozwala zauważyć działanie ukrytych nieraz mechanizmów sprawczych oraz ich wpływ na ostateczne rezultaty konfliktu. Gdy już dokonano takiego zabiegu nietrudno o wnioski podsumowujące tak końcowy rozdział, jak i całą pracę.

Aby przeprowadzić powyżej scharakteryzowane badania koniecznym było

odwołanie się do adekwatnej literatury przedmiotu, tak w zakresie opisywanych wydarzeń najnowszej historii Polski, jak i przede wszystkim zagadnień teoretycznych analizy decyzyjnej i analizy przy pomocy teorii gier. Ponieważ w tej drugiej kwestii literatura polskojęzyczna wciąż jeszcze wydaje się nie w pełni odzwierciedlać zainteresowanie, jakie poświęca się na świecie metodom teorii gier koniecznym było odwołanie się do klasycznych pozycji anglojęzycznych.

Ostatecznym efektem podjętego wysiłku jest próba zbadania zależności pomiędzy przebiegiem konfliktu politycznego, a dynamiką procesu decyzyjnego na przykładzie wybranych sytuacji konfliktowych z okresu pierwszych lat III RP – czasu, gdy niejako na nowo tworzyła się scena polityczna niepodległej Polski. Wobec nasilenia sytuacji konfliktowych, jakie miały wtedy miejsce niniejsza analiza pozostaje jedynie skromnym opracowanie kilku wybranych przypadków, na podstawie którego ryzykownym byłoby wyciągnie nazbyt generalizujących wniosków. Tym niemniej jest to próba podjęta na skutek przekonania o użyteczności instrumentarium teorii gier w wyjaśnianiu – a więc i rozumieniu oraz sterowaniu – zjawiska konfliktu politycznego.

Liczba stron	69
Nazwa Szkoły Wyższej	Uniwersytet Zielonogórski
Rodzaj pracy	magisterska
Rok oddania	2004

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę pisanie prac - sprawdzony serwis!